

Post- och telestyrelsen
Nätsäkerhetsavdelningen
Att: Peder Christvall
Box 5398
102 49 Stockholm

Stockholm 2014-09-03

YTTRANDE

Som svar på skrivelsen från PTS daterad 2014-08-15 vill Bahnhof meddela följande.

Inledningsvis vill Bahnhof bekräfta att de misstankar som PTS hyser är korrekta. I den mån det inte tidigare har framgått tillräckligt tydligt så vill Bahnhof göra följande helt klart: Bahnhof datalagrar inte.

Utöver detta svar och de andra åtgärder som Bahnhof nu eller senare finner lämpliga för att försvara sin inställning ifråga om datalagringen så avser inte Bahnhof att vidta några särskilda åtgärder med anledning av skrivelsen från PTS.

Nedan följer några synpunkter på skrivelsen från PTS och Bahnhofs kommentarer till den uppfattning som PTS numera har när det gäller datalagringen-

Synpunkter på skrivelsen från PTS

1. Texten under rubriken "Bakgrund" bör kompletteras med följande sakomständigheter.

Den 8 april 2014, d.v.s. samma dag som EU-domstolens dom offentliggjordes, påbörjade PTS en utredning om hur de svenska reglerna om datalagring påverkades av EU-domstolens dom.

Den 11 april 2014 meddelade PTS att man fattat beslut att inte ingripa mot operatörer som inte lagrar data. På fråga från TT om ingen operatör längre ska känna sig tvingad att lagra data enligt lagstiftningen svarade generaldirektören för PTS, Göran Marby, att "Vi kommer inte att vidta några åtgärder".

I utredningen Ds 2014:23 ifrågasätts om de svenska reglerna både i fråga om lagringsskyldighetens omfattning och inhämtning av data uppfyller kraven på rättssäkerhet i EU-rätten. Utredningen ska återkomma med förslag till lagändringar senast den 1 oktober 2014.

2. Tillämpliga bestämmelser

Texten under rubriken ”Tillämpliga bestämmelser” bör kompletteras med följande.

Sveriges medlemskap i EU och undertecknande av EU-fördraget innebär att svensk myndighet måste tillämpa EU-rätten, bl.a. EU-domstolens domar, framför svensk lag.

Enligt 12 kap 2 § regeringsformen gäller att ingen myndighet, inte heller riksdagen eller kommuns beslutande organ, får bestämma hur en förvaltningsmyndighet i ett enskilt fall ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot en enskild eller mot en kommun som rör tillämpningen av lag.

Bahnhofs ”bedömning”

Enligt Bahnhof måste en tillsynsmyndighet som PTS förväntas ha kunskap om det berörda regelverket och att PTS agerar konsekvent med den självständighet som följer av regeringsformen. Datalagringen är en central fråga för många operatörer både vad avser skyddet för kundernas integritet och de kostnader som lagringen innebär. PTS kan inte vara omedveten om detta förhållande. Det kan alltså ställas extra höga krav på att PTS agerar kunnigt och konsekvent just när det gäller datalagringen. Mot den bakgrunden finns det anledning att ställa frågor kring PTS's plötsliga helomvändning i fråga om datalagringen.

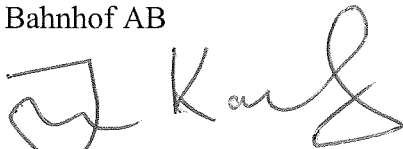
PTS motiverar sin nya ståndpunkt med att PTS har gjort en ”sammantagen bedömning”. Vad som ligger bakom uttrycket ”sammantagen bedömning” är inte lätt att förstå eftersom PTS inte redovisar vilka överväganden som har gjorts vid avvägningen mellan olika faktorer. Utan en sådan redovisning förefaller det som att PTS har ändrat uppfattning beroende på en enda omständighet, nämligen rapporten från regeringens utredare. Märkligt nog så grundas utredarens slutsatser också på en rad ”samlade bedömningar” trots att man i utredningen konstaterat att det i flera avseenden råder osäkerhet, ”det finns anledning att på nytt överväga”, ”finns utrymme för rättssäkerhetsstärkande åtgärder”, ”finns utrymme för tvekan ...till att denna reglering fullt ut uppfyller unionsrättens krav” m.m. när det gäller det svenska regelverket. Utredarens ”samlade bedömning” är också märklig eftersom han aviserar förslag på ändringar i regelverket. Varför ska man förslå ändringar i något som är som det ska och varför så bråttom efter EU-domstolens dom?

PTS synes alltså ha ändrat uppfattning på grund av en ”sammantagen bedömning” av någon annans ”samlade bedömningar”. Den fråga som Bahnhof och andra operatörer ställer sig är vad det egentligen är för skäl som gjort att PTS har ändrat uppfattning. Är det för att utredaren har gjort en mer ”korrekt” analys av EU-domens betydelse för det svenska regelverket än den analys som PTS gjorde från början? Eller är det för att man från PTS's sida ser utredaren som en person vars åsikter har högre dignitet än PTS's egna? Om svaret är ja på den första frågan, uppstår frågan om PTS har tillräcklig kompetens för att tillämpa och tolka regelverket kring datalagringen. Om svaret är ja på den andra frågan uppstår frågan om PTS har agerat med den självständighet som påbjuds i regeringsformen.

Från Bahnhofs sida är man av uppfattningen att EU-domstolens dom innebär att stora delar av det svenska regelverket strider mot EU-rättens regler om rättssäkerhet. Bahnhof är medvetet om att EU-domstolens dom inte medför att det svenska regelverket blir ogiltigt med

automatik. Bahnhof har aldrig påstått det även om PTS tycks tro det. Istället har Bahnhof analyserat domen och funnit att den kritik som EU-domstolen riktar mot direktivet också är i högsta grad relevant när det gäller det svenska regelverket, framför allt omfattningen av de uppgifter som ska lagras i kombination med den rättsosäkerhet som gäller olika myndigheters inhämtande av den lagrade informationen. Bahnhof behöver inte göra någon egen "samlad bedömning" utan konstaterar klart och tydligt att den svenska lagstiftningen på flera punkter är oförenlig med en klar och tydlig dom från EU-domstolen. På motsvarande sätt är PTS's nuvarande uppfattning att datalagringen ska fortsätta som om ingenting har hänt oförenlig med EU-domstolens dom och därmed EU-rätten.

Bahnhof AB

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jon Karlung', written over a faint rectangular stamp.

Jon Karlung, VD